

[Willesen.]

Forbindelse med nære Slægtninge i Amerika, udprægede Ædruelighedsvenner, som stemte for Forbudet, den Gang det blev indført, og de erklærede for nylig, da de var paa Besøg hos os, at ved en ny Afstemning om Forbudet vilde de stemme imod det, fordi det var deres Opfattelse netop som udprægede Ædruelighedsvenner, at det var en Forholdsregel af saa tvivlsom Karakter, at de vilde foretrække, at man gik frem ad andre Veje.

Jeg tilstaar, at der for mit eget Vedkommende har været en Tid, hvor jeg i alt Fald sympatiserede med Forbudstanken, men de Erfaringer, man har gjort andetsteds, virkede paa mig som Afholdsmand saaledes, at jeg maatte sige, at det turde være et Gode, der var af en saa tvivlsom Karakter, at det snarere kunde virke hemmende paa Ædruelighedsarbejdet, og dette i Forbindelse med en principiel Gennemtænkning af Forholdet mellem de enkeltes og Samfundets Ret gjorde, at jeg maatte forandre mit Syn paa dette Punkt.

Der er blevet udtalt, at ingen i den finske Rigsdag tænkte sig Muligheden af Forbudets Ophævelse. Jeg saa forleden Dag rent tilfældigt en Notits i et Blad — det var desværre ikke et Blad, jeg havde Ret til at tage Udclip af —, at et Udvalg, saa vidt jeg husker et Forbudsudvalg, i den finske Rigsdag havde stemt om, hvorvidt man skulde forlade Forbudet og gaa over til en Slags Monopolordning, og at Stemmerne havde staaet lige. Men derom kan maaske mere kyndige Folk give yderligere Oplysninger. Men det blev fremhævet som en Ejendommelighed, at der var saa stor Tvivl netop i dette Land om den rette Form for Fremme af Ædrueligheden. Og Forbudets Skæbne i Norge er saa aabenbar, at man ikke behøver at dvæle længe ved det, for at enhver kan se, at det jo er blevet en Fiasko.

Jeg tror, at hvis man gennemførte dette Lovforslag, vilde det paa Grund af den praktiske og faktiske Fiasko, som det er min Overbevisning det vilde medføre, give et voldsomt Tilbageslag for Ædruelighedsarbejdet i det danske Folk. Man tænke sig f. Eks. et Amtsforbud gennemført paa det overordentlig spinkle Grundlag, som dette Lovforslag aabner Mulighed for. Man

tage et hvilket som helst Amt man vil i Landet, og man kan være overbevist om, at der snart vilde gaa en Strøm af Smuglere, eller hvad man vil kalde dem, ad alle Landeveje, og kunde de ikke komme ad dem, vilde der ad Biveje, ad Grøfter, langs Gærder gaa en Strøm ind i dette Amt medførende Spiritus paa alle Leder og Kanter, og de Bevillinger, som tilhørte de Udskækningssteder, der laa op til dette Amts Grænse, vilde utvivlsomt faa en Værdi, som deres nuværende Ejere ikke paa nogen Maade drømmer om. Det vilde være fuldkommen umuligt at effektuere et saadant Forbud.

Naar man tilmed gaar saa vidt, at man saa vilde paabyde samtlige Tjenestemænd i et saadant Amt at være tvungne Afholdsmænd, vilde man desværre i stor Udstrækning, frygter jeg, faa at se, at netop Tjenestemændene — Mennesker som de er saavel som vi andre —, naar de ikke var personligt overbeviste Afholdsfolk, i adskillige Tilfælde vilde gaa i Spidsen med stiltfærdig og lempelig Omgaaelse af Loven, hvoraf Virkningen ikke vilde udeblive paa den stedlige Befolkning. Jeg er overbevist om, at fik man virkelig gennemført et saadant Amtsforbud, vilde man inden ret længe blive nødt til at ophæve det, for det første, fordi den Parodi, som dets praktiske Gennemførelse vilde vise sig at være, var langt værre end selve de nuværende Forhold, som vi ingenlunde anser for gode, og for det andet, fordi det vilde virke i høj Grad lammende paa Afholdsarbejdet baade i det paagældende Amt og i det ganske Land og i Virkeligheden jo stille dette i en baade latterlig og nedværdigende Situation. Jeg kan altsaa ikke være med til at gennemføre dette Forslag eller noget Forbudsforslag af denne Karakter, fordi jeg er overbevist om, at man derved gør Afholdssagen den største Bjørnetjeneste, man overhovedet kan gøre den.

Det ærede Medlem Hr. Ferdinand Nielsen hævdede, at det vilde underbygge Parlamentarismen, om man lod f. Eks. en Forbudsafstemning komme. Jeg mener ogsaa, at Indførelsen af Folkeafstemningsprincippet vilde om ikke underbygge Parlamentarismen, saa dog skabe Mulighed for Afløsning med noget bedre, men jeg tror ikke, det vilde underbygge Tilliden til Folkets Evne til at styre sine egne Sager, dersom man lod